

Kirje

21.4.2022

VN/11068/2022

VN/11068/2022-PLM-7

Jakelu

Puolustusministeriön kommentit luonnoksesta hallituksen esitykseksi rakentamislainsiksi

Ympäristöministeriö on valmistellut maankäyttö- ja rakentamislain kokonaisuudistusta. Valmistelutyön tuloksena valmistui ehdotus maankäyttö- ja rakentamislain korvaavaksi kaavoitus- ja rakentamislainsiksi, johon puolustusministeriö antoi lausuntonsa (VN/279/2018-PLM-339) 7.12.2021. Ympäristöministeriö on lain jatkovalmistelussa ja mm. lausuntopalautteen perusteella päättänyt luopua alkuperäisestä lakiehdotuksesta ja ehdottaa sen sijaan nykyisen maankäyttö- ja rakennuslain muutosta, jolla kumottaisiin nykyisen lain rakentamista koskevat pykälät ja jäljelle jäävän kokonaisuuden nimi muutettaisiin alueidenkäyttölaiksi. Nykyisiin alueidenkäytön pykäliin ei tehtäisi sisällöllisiä muutoksia.

Lisäksi ympäristöministeriö on laatinut rakentamisen sääntelyn osalta lakiehdotuksen *rakentamislainsiksi*. Uuden lain ehdotus sisältää aiemmin lausuntokierroksella olleen kaavoitus- ja rakentamislakiehdotuksen rakentamisen pykälät, joita on ympäristöministeriön mukaan muokattu ko. lain lausuntokierroksella saatujen palautteiden pohjalta. Ympäristöministeriö järjesti 13.4.2022 lakiesityksestä kuulemistilaisuuden. Tilaisuudessa ilmoitettiin, että uudesta rakentamislainsista ei järjestetä lausuntokierrosta. Sen sijaan ympäristöministeriö toivoi lakiehdotuksesta kommentteja 22.4.2022 mennessä.

Puolustusministeriö toteaa, että laajuudeltaan varsin mittavaan lakiehdotukseen nähden erittäin lyhyen kommentointiajan puitteissa puolustusministeriöllä on ollut mahdollisuus tutustua lakiehdotukseen vain päällisin puolin, eikä ehdotetun lain soveltamisalan kannalta keskeisiltä toimijoilta, eli puolustusvoimilta ja Puolustuskiinteistöiltä ole ollut aikataulun puitteissa mahdollisuutta pyytää näkemyksiä. Edellä kuvatut rajoitteet huomioiden puolustusministeriö esittää lakiehdotuksesta seuraavia huomioita.

Perusteet kaavoitus- ja rakentamislain jakamiselle kahdeksi eri laiksi – muut kuin kiire lain valmistelussa – jäävät epäselväksi. Lain jakaminen mekaanisesti kahteen eri lakiin saattaa aiheuttaa epäjatkuvuutta puolustushallinnon edunvalvonnalle. Kaavoitus- ja rakentamislain ehdotuksen 6 §:ssä viitataan kansalliseen turvallisuuteen ja suuronnettomuusvaaraa aiheuttaviin toimintoihin kaavoituksessa *ja rakentamisessa*. Tällä on merkitystä esim. rakentamisrajoituksen tulkintaan, tuulivoimarakentamiseen liittyvään edunvalvontaan ja sijoittamisluvan käsittelyyn. Puolustusministeriö pitää tärkeänä, että maanpuolustuksen, rajaturvallisuuden ja rajavalvonnan, väestönsuojelun sekä huoltovarmuuden tarpeet turvataan ja varmistetaan, ettei niistä vastaavien tahojen toimintamahdollisuuksia heikennetä. Puolustusministeriö on lisäksi esittänyt, että KRL-ehdotuksen 6 §:n perusteluista tulee täydentää siten, että myös rakentamisessa tulee ottaa huomioon maanpuolustuksen ja rajaturvallisuuden tarpeet ja että rakentamisen lupamenettelyssä,

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 31
00131 Helsinki

Eteläinen Makasiinikatu 8 0295 16001
Helsinki +358 295 16001

kirjaamo.plm@gov.fi
www.defmin.fi

ml. sijoittamislupa, rakennuslupaviranomaisella tulee olla velvollisuus selvittää rakennushankkeen vaikutukset maanpuolustukseen ja rajaturvallisuuteen. Lisäksi puolustusministeriö on tuonut esille, että pykälän soveltamiseen kytkeytyy myös Ahvenanmaan itsehallintoaluetta koskevia tarpeita. Rakentamislain HE:stä kyseinen pykälä on kuitenkin jätetty kokonaan pois. Mikäli pykälä sisältyisi edelleen alueidenkäyttölakiin, sen ohjausvaikutus rakentamiseen jäisi lain soveltamisalan kannalta epäselväksi. Puolustusministeriön näkemyksen mukaan maanpuolustuksen tarpeita ei voida rajata koskemaan ainoastaan alueidenkäyttöä.

Lausuntokierroksella olleen KRL-ehdotuksen 180 § (rakentaminen puolustustarkoitusta varten) on perusteluineen siirretty sellaisenaan ehdotetun rakentamislain pykäläksi 6. Puolustusministeriön lausunnossaan perustellusti esille tuomia korjauksia ja lisäysehdotuksia ko. pykälän perusteluihin ei ole rakentamislain ehdotuksessa miltään osin huomioitu.

Puolustusministeriö kiinnittää huomiota siihen, että rakentamislaisissa säädettäisiin myös digitaalisen tietosisällön toimittamisen perusteista. Tähän liittyy puolustusvoimien toimintaedellytysten kannalta kriittisiä tietoturvallisuusnäkökulmia. Rakennetun ympäristön digitaalisen tietojärjestelmän tarkempaa sisältöä ei kuitenkaan vielä ole määriteltä ja sitä koskeva lakiehdotus ja asetukset ovat vielä keskeneräisiä. Tietojärjestelmän valmistelun ollessa kesken puolustusvoimien toiminnan kannalta oleellisiin tietoturvallisuusnäkökulmiin on rakentamislain osalta vaikea ottaa kantaa.

Puolustusministeriö on KRL-lausunnossaan tuonut esille myös rakentamisen energiatehokkuuteen ja ilmasto-vaikutuksiin liittyviä huomioita mm. puolustusvoimien käytössä olevista poikkeavista rakennustyypeistä sekä näiden pakottavista valmiudellisista vaatimuksista. Hallinnonalan rakennuskannan erityispiireiteitä ei ole uudessa lakiehdotuksessa huomioitu määriteltäessä uutta olennaista teknistä vaatimusta rakennuksen vähähiilisyydestä. Puolustusministeriö esittää ratkaisuna edelleen puolustuspoikkeuksen lisäämistä lakiehdotuksen 29§ ja 30 § poikkeuksiin.

Johtopäätöksenä rakentamislain ehdotuksesta puolustusministeriö tuo esille, että puolustushallinnon kannalta lakiehdotus sisältää yhä aiemman puolustusministeriön lausunnon perusteella korjaamattomia puutteita sekä lainsäädäntöarkkitehtuurin muutoksesta mahdollisesti aiheutuvia uusia riskejä. Puolustusministeriön näkemyksen mukaan lakikokonaisuuden laadukas valmistelu edellyttää vielä rakentamista, alueidenkäyttöä ja näitä koskevaa digitaalista tietoa koskevien lakien huolellista yhteensovittamista, havaittujen virheiden ja puutteiden korjaamista ja uutta lausuntomahdollisuutta sekä lisäksi mahdollisuutta asianmukaiseen hallinnonalan sisäiseen valmisteluun ja välilausuntokierrokseen.

Puolustusministeriö, kiinteistö- ja ympäristöyksikkö

Yksikön johtaja

Sara Kajander

Eriyasisiantuntija

Jyrki Rihu

Liitteet

-

Jakelu

YM Ympäristöministeriö

YM RYMO Rakennetun ympäristön osasto, Kirsi Martinkauppi

Tiedoksi

PLM RO Resurssipoliittinen osasto, Raimo Jyväsjärvi

Pääesikunta, logistiikkaosasto

PLM lainvalmistelu- ja oikeusyksikkö

Puolustuskiinteistöt

VN/11068/2022-PLM-7

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: